

Arska soittaa

Martti sai perunat pestyiksi ja laittoi ne kattilassa liedelle. Kaksi perunaa riitti. Puoli teelusikallista suolaa. Jääkaapissa oli torilta ostettuja silakkapihvejä. Kastikkeeksi riitti sydänystävällinen kasvirasvavalevite. Hän asetteli lautasen, aterimet ja lasin pöydälle, suoristi pöytäliinaa ja kaatoi piimää lasiin. Hän katsoi kelloa. Vielä kaksikymmentä minuuttia. Ehtisi hyvin soittaa Ramille.

- Moi! poika vastasi.

- No moi! Kuuluuko?

- Hyvin kuuluu.

- Odotas minä unohdin kuulolaitteen.

Martti laittoi napin korvaansa.

- No niin. Mitäpä kuuluu vai kuuluuko mitään?

- Ei täs kummempia. Lauantaita vietellään. Ajateltiin lähtee muksujen kanssa uimahalliin.

- No sehän on kiva. Mitäs Annukalle?

- Tossa se lukee lehteä. Vähän flunssanen se on.

- No voi voi!

- Käski sanoa terveisiä.

- Kiitos samoin. Siitä ensi viikonlopusta.

- Niin isänpäivä. Mihin aikaan sä pääsisit?

- Eihän mulla mitään aikataulua ole. Mutta kuulepas, kun mulla tuli mieleen, että mitäs jos mä veisin koko porukan syömään? Raatihuoneen kellariin tai Andalusiaan.

- Ihan miten haluat.

- Säästyisi teiltä vaiva. Annukka pääsisi helpommalla.

- Oishan se kiva. Mutta me kyllä sitten maksetaan tällä kertaa.

- Se ei käy.

- Sä oot kohta konkurssissa.

- Höpö höpö. Rahaa tulee joka kuu lisää. Ihan istumalla.

- No katotaan sitä sitten.

- Annatko Ronille vielä.

- Se on ulkona. Anni! Tuus puhelimeen! Tääl on ukki.

- Moi ukki!

- No moi. Mitäs sä olit tekemässä?
- Kännykällä?
- Ai. Keskeytinkö mä? Olitko sä soittamassa jollekin?
- Et. Pelasin.
- Ahaa. Mites koulussa?
- Ihan hyvin.

Puhelimesta kuului koputus.

- Kuule nyt joku yrittää soittaa. Pitää lopettaa, mutta nähdään viikon päästä, jos ette poikkea sitä ennen. Moikka!

- Moi! Nähdään.

Martti otti lukulasit nähdäkseen soittajan. Arska. Hän oli jo soittamassa takaisin, kun havahtui. Arska! Martti laski puhelimen pöydälle ja tuijotti sitä. Hän nousi seisomaan ja jatkoi tuijottamista. Sitten hän käänsi katseensa ikkunaan. Tiaisparvi ruokaili automaattilla.

- Arska, Martti sanoi ääneen ja käveli olohuoneeseen.

Hän katseli ympärilleen ja huomasi Marja- Liisan kuvan olevan vinossa tv-tason päällä. Hän pyyhki siitä pölyt, katseli hetken ja asetti sen sitten tarkasti paikalleen. Martti kävi vielä makuuhuoneessa, mutta kun ei keksinyt, mitä siellä tekisi, hän palasi keittiöön. Hän tarkisti soittajan vielä kerran. Arska se oli. Ei se siitä muuksi muuttunut. Hän piti sormeaan vihreän luurin kuvan päällä pitkään. Ei kuitenkaan painanut, vaan asetti puhelimen takaisin pöydälle. Martti otti kastelukannun ja kasteli olohuoneen kukat.

Sitten se soi. Arska soittaa. Martti nosti puhelimen vapisevin käsin. Hän epäröi hetken ja painoi lopulta vihreää.

- Haloo! Martin silmät hakivat huoneesta kiintopistettä.
- No moro! kuului puhelimesta.
- Kuka soittaa?
- Ai jaa, eksä nähny. Arska. Kuule...

Martti nousi seisomaan eikä kuullut enempää. Joku puhui puhelimesta, mutta Martin päässä kohina oli niin voimakas, että se sekoitti puheen.

- Onko tämä jotain pilailua? hän kysyi.
- Mitä? Eeei, kun...
- Minä suljen tämän nyt.
- Hei! Kuuntele nyt... Täällä on Arska.

- Arska on kuollut. On ollut jo monta vuotta.

Martti sulki puhelimen ja täräsi. Hän meni taas olohuoneeseen ja puhisi kiukusta. Hän tunsu savun hajun. Samassa palohälytin alkoi huutaa. Perunat! Martti otti perunakattilan hellalta ja laittoi sen lavuaariin. Hän katkaisi levyltä virran ja avasi ikkunan. Puheli soi. Martti otti sanomalehden ja alkoi löyhytellä sillä palohälytintä. Puhelin soi uudelleen. Palohälytin vaiken. Soittaja oli Verisure.

- Verisurelta päivää. Teiltä tuli palohälytys. Onko kaikki ok?

- Kaikki hyvin, paitsi että kuolleet soittelee.

- Anteeksi. Kuolleet soittelee. Arska. Minun kaveri. On ollut kuolleen ainakin kolme vuotta. Ja nyt soitti. Perunat on pilalla.

- Okei. Mitäs jos lähettäisin sinne nyt kuitenkin jonkun...

- Ei tarvitse. Kyllä minä kuolleitten kanssa pärjään. Elävät onkin sitten eri juttu.

- Selvä. Muistatko vielä sen turvakoodin?

- Raimo Juhani. Yhteen. Ensimmäinen kirjain iso.

- Ja sehän se oli... oliko nyt ihan varmaa, etten voi auttaa millään tavalla?

- Ei tässä mitään. Kiitos soitosta.

Martti laskeutui keittiöjakkaralta ja laski puhelimen pöydälle ja katseli palaneita perunoita.

- Himputin Arska!

Hän avasi taas tulleet puhelut. Arska oli yrittänyt soittaa Verisuren puhelunkin aikana. Martin kädet alkoivat taas tärästä. Hän painoi takaisinsoittoa ja nosti luurin korvalleen.

- Arska.

Martti oli hiljaa.

- Haloo! Hei onks sulla kaikki hyvin siellä? Mä olisin siitä isänpäivästä jutellut.

- Onko tämä jotain pelleilyä?

- No ei todellakaan. Mikä sulla oikein on? Oot sä ihan kunnossa?

- Minun kunnossa ei ole mitään vikaa. Tai on mutta... Kuka siellä on?

- Arttu. Etkö sä nyt poikaas enää tunne?

- Minulla ei ole sen nimistä poikaa.

Martin katse harhaili.

- Onkohan tää nyt väärä numero? Voitko kertoa nimesi?

- Martti Mäntylä.

- Okei. Mä yritin soittaa mun isälle Pentti Raitiolle. Anteeks nyt kovasti. Mulla on uus puhelinnumero. Jouduin vaihtamaan, kun yksi nainen rupes mua vainoomaan. Ehkä tää johtuu jotenkin siitä.

- Ei se mitään. Ihmettelin vaan vähän, mitä se Arska, siis oikealta nimeltään Antero vielä soittelee, vaikka on kuollut. Se ei ole hänen tapaistaan. Hän oli minun hyvä ystävä. Oltiin samoilla työmailla. Minä olen eläkkeellä oleva rakennusmestari ja Antero oli betonirautoittaja.

- No onpas sattuma. Mäkin olen rakennusmestari. Tai insinööri. Ollaan voitu törmätäkin joskus. Saanko kysyä, millon oot jäänyt eläkkeelle?

- Siitä on nyt, mitä, kuusitoista vuotta. Joo. Marja- Liisa, minun vaimoni kuoli tasan kuusi vuotta sitten, ja olin juuri ehtinyt olla eläkkeellä kymmenen vuotta. Kuusikymppisenä olisin päässyt, mutta piruuttani olin vielä neljä vuotta töissä.

- Onpas ikävää. Siis se vaimosi...

- No juu. Joka päivähän sitä tulee miettineeksi. Rintasyöpäänhän tuo meni. Onneksi ei kauaa joutunut kärsimään. Ja sitten Antero kuoli siitä kolmen vuoden kuluttua. Muitakin tuttuja tässä jo menee, että housut saa olla prässissä koko ajan. Tuosta ihan naapuristakin Varvinkadulta meni juuri viime kuussa yksi tuttava. Anttilan Kauko. Oli ristissä eilisessä lehdessä. Mahdottoman taitava pianisti. Vaikka opettaja se oli ammatiltaan. Vaikka en minä sillä... onhan niitä taitureita joka ammatissa.

- Semmosta se on elämä. Minulta kuoli vaimo myös rintasyöpään kaksi vuotta sitten.

- Voi turkanen! Ihanko totta? Nuorena sitten meni?

- Viisikymmentäviisi ehti just täyttää.

- No voihan... ihan liian aikaisin. Onko teillä lapsia?

- Yksi aikuinen tyttö. On sairaanhoitajana Satasairaалassa.

- No onneksi ei ole sen pienempiä, mutta on se kova paikka silti.

- Onhan se.

Vähään aikaan kumpikaan ei tiennyt mitä sanoa.

- Sanoitko Varvinkadulla? Arttu kysyi.

- Anteeksi?

- Se tuttuusi. Asuiko Varvinkadulla? Viikkarissa?

- Kyllä. En nyt muista numeroa.

- Aika sattuma taas. Mä asun Tähtikadulla.

- Ei voi olla totta. Tähtikadullahan sitä minäkin.

- No voihan nenä!

- Että mitä?

- Nenä.

- Niin.

Sitten miehet olivat taas hetken hiljaa.

- Nyt kun mä katson tätä kännykkääni, Arttu sanoi. -&& Niin eihän tämä olekaan mun isän numero. Tämä on vastaamattomissa puheluissa ja oon vahingossa soittanut siihen. Sä oot varmaan kans vahingossa soittanut sille Arskalle jossain vaiheessa.

- Näin siinä on täytynyt käydä. Mutta nyt pitää ruveta ruuanlaittoon. Minulla oli tässä pieni haaveri ja perunat kehvelit ottivat ja paloivat pohjaan. Palohälytinkin tykkäsi ruveta huutamaan.

- Oli mukava jutella, Arttu sanoi.

- No oli kyllä. Kiva juttu, vaikka ensin kyllä pelästyin, että hiivattiako se Arska nyt enää soittelee. No niin heipä sitten vaan!

- Juu moi!

Martti otti jääkaapista kaksi perunaa pestäväksi ja hymähteli erikoiselle sattumukselle. Kaikenlaista sitä sattuu, kun vanhaksi elää.

Puhelin soi. Arska taas.

- No terve Arska! Mitäpä sinne kuumaan paikkaan kuuluupi? Vai kuuluuko mitään, kun liekit kohisee?

- No moi! Ajattelin... kun sanoit alkavas ruuanlaittoon... ja asut tässä lähellä. Haluaisit sä lähteä Halpahallin kahvilaan lounaalle? Mä tarjoan.

- Ei se kyllä käy.

- Ok. Mä ajattelin... oli kiva jutella ja...

- Juu ei se käy mitenkään. Minä nimittäin tarjoan. Mihin aikaan nähdään?